

uskadelig. Skulde man for enhver saadan Opfindelse, for enhver saadan Indretning komme til Rigsdagen og begjære en ny Lov, saa vilde Lovgivningsarbejdet over Gjenstande af denne Art aldrig faae Ende, og det er derfor, at man bør lade Bestyrelsen have et vist Raaderum. Der vil, troer jeg, ingen Banskælighed være i det Raaderum, som dette Vædringsforslag skaffer tilveie; det udtrykker paa det Allerhydeligste, at ingen Næringsvei maa drives under de Omstændigheder, hvorved den ved Loven er udelukket, med mindre det godtgjøres, at den ikke medfører nogen Skade for Sundheden. Ministeren har troet, at det vilde føre til Vilkaarlighed; men det udelukkes jo ved den oplysende Veiledning, som maa følge med Loven. Der maa, hvis dette Vædringsforslag bliver antaget, i denne fastsættes, hvilke Regler der skulle følges, for at komme til en saadan Godtgjørelse; i hvert enkelt Tilfælde maa der skaffes, om jeg saa maa sige, en Dom tilveie af kyndige Personer, det være nu af det Sundhedsraad, som man her har nævnt, som man har antydet muligt skulde indtræde, eller ved en Foranstaltning af lignende Art. At følge denne Vej er ikke noget Nyt; overalt, hvor Industrien er udviklet i nogen betydelig Grad, har man seet sig i den Nødvendighed at maatte betrede denne Bane. Der er intet Sted, troer jeg, hvor man har sat en aldeles snever Begrænsning, og de Steder, hvor man har gjort det, har man følt meget væsentlige Ulemper deraf. Man har jo høyt forskellige industrielle Virksomheder, som udbrede en skadelig Lugt, altsaa en skadelig Luftblanding, som, om den end ikke er skadelig for Sundheden, dog er ubehagelig for Nerverne, og man har senere fundet paa Midler til, igjennem Skorstene, hvori man tilveiebragte en kunstig Træk, at fæste disse skadelige Damp-

disse skadelige Dunster saa høit i Veiret, at de under ingen Omstændigheder bleve ubehagelige for Sandserne, end mindre for Sundheden. Naar en saadan Foranstaltning træffes, vilde det jo være urimeligt, om en Næringsvei, hvormed denne Indretning var sat i Forbindelse, ikke skulde kunne være tilstede paa et hvert Sted. Jeg troer, at naar man opfatter Sagen saaledes, saa vil man see, at dette Vædringsforslag netop giver Bestyrelsen den Frihed ved Siden af de Forskrifter, som Loven giver, der er nødvendig, for at Loven kan blive virksom uden at være skadelig. Vilde man binde Bestyrelsen inden for snevre Grænser, saa vilde man, isald her nogeninde i Landet blev anlagt betydelige Capitaler i industriel Virksomhed, og tillige Bygninger og Beboelse udvidedes omkring de oprindelige Anlæg, komme til at see, at Loven var ubrugelig, og man vilde under slige Forhold idelig og idelig komme tilbage til at forandre den. Man vil ogsaa lægge Mærke til, at paa alle de Steder, hvor man har forsøgt at binde ved strenge Lovbud, blive disse Lovbud idelig overtraadte derved, at det Offentlige erkender, at det vilde være en Uret at overholde dem strengt, og tier; saalange der Ingen klager, er der ingen Sag, og de, der jævntlig skulde optræde som Klager, staae i saa nær Forbindelse med Anlægget, at de ikke ville optræde saaledes. Man har, som sagt, ved alle saadanne Leiligheder, hvor man har villet binde indenfor snevre Grænser, været nødt til at see igjennem Fingre med Overtrædelserne. Det er altsaa vistnok bedre, fra det første Øieblik af at sætte Bestyrelsen istand til at tage Forholdsregler, der gjøre, at den kan opfylde de Betingelser, som engang ere fastsatte, og dertil vil dette Vædringsforslag tjene.